

Uczestnictwo dzieci i młodzieży w wyjazdach turystycznych w latach 2019 – 2020.

Szacunki Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula” (Komunikat Instytutu Turystyki SGTiH Vistula)

I. Informacje o źródłach danych

Źródłem danych o turystyce dzieci w Polsce jest publikacja SGTiR *Turystyka dzieci i młodzieży na przełomie XX i XXI wieku* z 2015 roku autorstwa J. Łaciaka oraz raport *Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013 roku*, autorstwa K. Janczak i K. Patelaka zrealizowany na zlecenie Departamentu Turystyki MSiT przez firmę *Activ Group* przygotowany i opublikowany w wersji elektronicznej w czerwcu 2014. Był to raport w którym po raz ostatni uwzględniono wyjazdy dzieci w wieku do 14 roku włącznie.

Źródłem danych z 2020 roku był raport GUS *Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym (stan w dniu 31.12.2020)*. Publikacja w formacie PDF (wraz z tablicami dostępnymi na stronie www.stat.gov.pl) oraz dane publikowane w raporcie GUS *Turystyka w 2020 r.*

Powyższe źródła stanowiły podstawę do szacunków Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula” dla lat 2019-2020.

II. Uczestnictwo dzieci (w wieku do 14 lat włącznie) w wyjazdach turystycznych

Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat włącznie w wyjazdach turystycznych latach 2005-2010 kształtowało się na poziomie ok. 45%, a po wyłączeniu wyjazdów zagranicznych na poziomie 42%. Z badań realizowanych na zlecenie Departamentu Turystyki wynika, że ponad połowa dzieci w wieku do 14 lat włącznie (ok. 55%) nie wyjeżdżała ani razu w ciągu roku na wyjazd turystyczny (z co najmniej jednym noclegiem). W latach 2011-2015 procent dzieci niewyjeżdżających zmniejszył się do ok. 40%, aby w 2019 roku osiągnąć 44% (choć raz w ciągu roku wyjechało wówczas ok. 56% dzieci).

Tabela 1. Uczestnictwo dzieci do 14 lat włącznie w wyjazdach turystycznych w %

Wyjazdy	2006	2007	2008	2009	2010	2013	2019	2020
Wyjazdy ogółem	42	44	46	44	38	49	56	38
Zagraniczne	6	7	9	7	7	9,5	11	5
Krajowe ogółem	40	41	43	41	34	43	52	38
Krajowe długie	31	32	34	32	26	31	33	22
Krajowe krótkie	19	17	16	16	15	20	27	19

Źródło: *Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013, oszacowania Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula”*

Biorąc pod uwagę liczbę dzieci wg danych GUS w 2019 roku w co najmniej jednym wyjeździe z noclegiem uczestniczyło 3,3 mln dzieci w wieku do 14 lat włącznie. Była to rekordowa liczba nie osiągnięta w poprzednich latach. Oczywiście w wyniku pandemii mimo wsparcia wyjazdów Polskim Bonem Turystycznym liczba dzieci uczestniczących w wyjazdach turystycznych w 2020 rok spadła do 2,2 mln.

Tabela 2. Uczestnictwo dzieci do 14 lat włącznie w wyjazdach turystycznych w mln

Wyjazdy	2006	2007	2008	2009	2010	2013	2019	2020
Wyjazdy ogółem	2,6	2,6	2,7	2,5	2,2	1,85	3,3	2,2
Zagraniczne	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,55	0,6	0,3
Krajowe długie	1,9	1,9	2,0	1,9	1,5	1,8	2,0	1,3
Krajowe krótkie	1,2	1,0	0,9	0,9	0,9	1,2	1,6	1,1

Źródło: *Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2013, oszacowania Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula”*

W 2020 roku liczba dzieci uczestniczących w wyjazdach była mniejsza o 1,1 mln (to jest o ok. 33%), przy czym liczba wyjazdów krajowych była mniejsza o ok. 33%) a zagranicznych o ok. 50%.

Należy spodziewać się, że w 2021 roku liczba dzieci wyjeżdżających poza miejsce zamieszkania (z co najmniej jednym noclegiem) nie powróci jeszcze do liczby z 2019 roku. Według różnych prognoz liczba wyjazdów powróci do sytuacji sprzed pandemii ok 2023 roku.

III. Organizatorzy wyjazdów turystycznych dzieci (w wieku do 14 lat włącznie)

Zacznijmy od oszacowania procentowej struktury wyjazdów turystycznych w latach 2019-2020.

Tabela 3. Struktura uczestnictwa dzieci do 14 lat włącznie w wyjazdach turystycznych w %

Wyjazdy	2006	2007	2008	2009	2010	2013	2019	2020
Wczasy z rodziną	43	57	48	54	56	59	63	43
Kolonie i obozy	26	24	24	24	21	20	21	14
Pobyt u krewnych	33	20	20	22	19	21	23	15
Wycieczki szkolne	12	9	9	7	10	10	14	10
Zielone szkoły	7	7	8	9	7	7	8	5
Zimowiska	4	4	3	3	4	4	4	3

Źródło: *Turystyka dzieci i młodzieży na przełomie XX i XXI wieku, oszacowania Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula”*

Przy ok. 3,3 mln dzieci jakie wyjechały w 2019 roku około 2,1 mln uczestniczyło we wczasach z rodziną, 0,7 mln wypoczywało u krewnych i znajomych, 0,8 mln uczestniczyło w koloniach, obozach i zimowiskach, 0,5 mln w wycieczkach szkolnych i ok. 0,2 mln w zielonych szkołach.

W 2020 roku we wszystkich wyjazdach turystycznych uczestniczyło 2,2 mln dzieci, o 33% mniej niż w 2019 roku, we wczasach z rodziną oraz u krewnych i znajomych o 55% mniej, podobnie na koloniach, obozach i zimowiskach, a w wycieczkach szkolnych mniej o 53%.

Ta duża różnica w spadku liczby wyjazdów turystycznych ogółem i spadkach w poszczególnych rodzajach wyjazdów oznacza że w całym 2020 roku dzieci wyjeżdżały znacznie rzadziej niż w 2019 roku.

W okresie 2006-2013 głównym organizatorem wyjazdów dzieci na kolonie i obozy była szkoła (średnio rocznie organizatorem 42% takich wyjazdów dla 180 tys. dzieci a w 2013 roku 33%). Wypacalizowani organizatorzy (biura podróży, organizacje społeczne typu PTTK czy TKKF itp.) w 2013 roku byli organizatorami 24% wyjazdów na kolonie i obozy.

Szacuje się, że w 2019 roku nadal głównymi organizatorami wyjazdów dzieci na obozy i kolonie były szkoły oraz wyspecjalizowani organizatorzy

Ze względu na duży wpływ nowych czynników, bez dodatkowych badań trudno jest określić jaka była struktura organizatorów wyjazdów dzieci w 2020 roku. Można jednak założyć, że z uwagi na wprowadzenie Polskiego Bonu Turystycznego udział wyspecjalizowanych organizatorów w wypoczynku dzieci był nieco wyższy niż w poprzednich latach.

IV. Uczestnictwo młodzieży (w wieku 15-19 lat) w wyjazdach turystycznych

Jak podaje GUS (*Turystyka w 2020 r.*) w 2019 roku w wyjazdach turystycznych uczestniczyło ok. 1,78 mln młodzieży w wieku 15-19 lat co oznacza, że prawie każdy młody człowiek w wieku 15-19 lat chociaż raz w ciągu roku wyjechał poza miejsce zamieszkania. Te dane GUS należy jednak traktować dość ostrożnie jako mało prawdopodobne. Według GUS w 2020 roku liczba ta zmniejszyła się do 1,32 mln (73% całej analizowanej populacji)

Tabela 4. Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w wyjazdach turystycznych w %

Wyjazdy	2006	2007	2008	2009	2010	2012	2019	2020
Wyjazdy ogółem	63	67	68	67	63	92	99	73
Zagraniczne	16	20	25	19	16	34	37	27
Krajowe długie	44	42	47	48	42	51	55	41
Krajowe krótkie	32	32	27	28	29	57	61	49

Źródło: „Turystyka dzieci i młodzieży na przełomie XX i XXI wieku” oraz „Turystyka w 2020 r.” Szacunki Instytutu Turystyki

Należy podkreślić, że w 2012 roku liczebność tej grupy wiekowej wynosiła 2,4 mln osób a w 2020 roku spadła do 1,8 mln osób. Nadal jednak uczestnictwo tej grupy w wyjazdach w 2020 roku utrzymało się na stosunkowo wysokim poziomie.

V. Podsumowanie i perspektywy na rok 2021

Instytut Turystyki SGTiH „Vistula” szacuje, że w 2020 roku w wyjazdach turystycznych uczestniczyło 2,2 mln dzieci w wieku do 14 lat włącznie oraz około 1,3 mln młodych ludzi w wieku 15-19 lat. W porównaniu z 2019 rokiem był to łączny spadek o 31,4%

Lato w 2021 roku może być powrotem do liczby wyjazdów w 2019 roku (poza wyjazdami zagranicznymi), ale zdecydowany spadek liczby podróży zimą i wczesną wiosną 2021 roku powodują, że liczba wyjazdów dzieci i młodzieży w 2021 roku będzie znacznie niższa niż w 2019 roku.

Trzeba też zwrócić uwagę na niski udział wyjazdów dzieci w wyjazdach zorganizowanych wynoszący około 35% i zdecydowanie niższy wśród młodzieży. Wyższy ale również niezadawalający był udział wyjazdów młodzieży z noclegiem w zorganizowanej bazie noclegowej (około 48% przy wyjazdach długich i około 38% przy wyjazdach krótkich).

Na koniec należy podkreślić, że wielką stratą jest brak od 2013 roku bardziej szczegółowych badań wyjazdów dzieci oraz w jeszcze większym stopniu badań wyjazdów młodzieży. O ile w starszej grupie wiekowej można mówić o niewykorzystaniu istniejących baz danych o tyle praktycznie zaprzestano tworzenia bazy danych o wyjazdach dzieci.

Warszawa, lipiec 2021

dr Krzysztof Łopaciński

◆ ◆ ◆

Informujemy, że na stronie Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula”
<https://www.vistulahospitality.edu.pl/nauka-i-badania/instytut-turystyki/biblioteka/raporty-wlasne>
 ukazują się regularnie Komunikaty Instytutu Turystyki SGTiH „Vistula”

W 2021 roku dotychczas ukazały się:

1. Rynek lotniczy w Polsce w 2020 roku
2. Noclegi w bazie noclegowej w 2020 roku
3. Wyniki finansowe sektora „Zakwaterowanie i gastronomia” w latach 2010-2020.
4. Turyści w bazie noclegowej w 2020 roku
5. Turystyka i hotelarstwo w wyższych uczelniach w roku akademickim 2020/2021

Zapraszamy do lektury